

Guía Docente				
Datos Identificativos				2012/13
Asignatura (*)	Introdución aos Estudos Literarios	Código	613G01005	
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Prerrequisitos				
Departamento	Filloxía Española e Latina			
Coordinación	Paz Gago, Jose Maria	Correo electrónico	jose.maria.paz.gago@udc.es	
Profesorado	Paz Gago, Jose Maria Rodriguez Gonzalez, Olivia	Correo electrónico	jose.maria.paz.gago@udc.es olivia.rodriguez.gonzalez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Conceptos básicos no estudo da literatura: xéneros, movementos e técnicas de análise literaria.			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A7	Coñecer as literaturas en lingua galega, española e inglesa.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B9	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación		
Conocer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.	A1		
Coñecer as correntes teóricas da ciencia literaria	A3		
Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.	A11		
Coñecer as literaturas en lingua galega, española e inglesa.	A7		
Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.	A10		
Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.	A14		
Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.	A15		
Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.	A5		
Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.		B1	
Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.		B2	
Adquirir capacidade de autoformación.		B3	
Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.		B5	
Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.		B6	
Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.		B7	
Apreciar a diversidade.		B8	
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.		B9	
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.		B10	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			C1
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			C3
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			C4
Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.			C5
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			C7
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C8
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			C6
Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.	A2		

Contidos	
Temas	Subtemas
1.Fundamentos dos estudos literarios.	<ul style="list-style-type: none"> -Obxecto de estudo -Os dominios da ciencia literaria -Paradigmas científicos nos estudos literarios -Lingua e comunicación literarias -Periodización literaria. Xéneros literarios
2. Historia da teorización literaria: a Antigüidade.	<ul style="list-style-type: none"> - A teoría da Mímese: Sócrates. - A teoría da Mímese: Platón. - A poética de Aristóteles.

3. Historia da teorización literaria: Modernidade e Contemporaneidade.	<ul style="list-style-type: none"> - A teoría literaria do Clasicismo. - Romanticismo. - A teoría literaria do século XX: - Formalismos e Estilística - Semiótica literaria. - Teorías actuais.
4. A lírica	<ul style="list-style-type: none"> Teoría e crítica do texto lírico. -Concepcións da lírica. -Teoría da función poética. -Enunciación e pragmática líricas. -Métrica e retórica
5. A narrativa	<ul style="list-style-type: none"> Teoría e crítica do texto narrativo. -Conceptos para a análise narrativa. -Subxéneros narrativos. -Dialogía e polifonía.
6. A dramática e outros xéneros literarios	<ul style="list-style-type: none"> Teoría e crítica do texto dramático. -Semiótica teatral. -Texto espectacular. -Tempo e espazo da representación. -Outros xéneros literarios: - Teoría e crítica do texto ensaístico: a argumentación como xénero literario. A hibridación xenérica

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	1	2	3
Sesión maxistral	10	30	40
Resumo	3	3	6
Aprendizaxe colaborativa	3	3	6
Presentación oral	1	1	2
Obradoiro	4	4	8
Esquemas	3	3	6
Recensión bibliográfica	4	8	12
Lecturas	2	40	42
Proba mixta	2	10	12
Prácticas a través de TIC	2	6	8
Atención personalizada	5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	Para a elaboración de traballos procuraranse documentos diversos que serán especificados na aula polo profesor ou a profesora
Sesión maxistral	Sesións de exposición oral por parte do profesor ou profesora, que se esforzarán en transmitir contidos relevantes, aclarando dúbidas xurdidas. É a parte máis importante na transmisión de coñecementos.
Resumo	Práctica que acompaña a elaboración de esquemas

Aprendizaxe colaborativa	Os alumnos utilizarán distintas ferramentas de documentación para solucionar problemas e atopar resultados en común
Presentación oral	Os alumnos escollerán unha obra literaria entre as propostas na aula para o traballo en grupo, e as súas conclusións serán expostas oral e publicamente.
Obradoiro	Traballo na aula sobre distintas cuestións que plantexa o fenómeno literario, que tamén poderán ser expostas en forma oral.
Esquemas	Práctica para a constatación dunha boa lectura de artigos, capítulos e outros textos documentais.
Recensión bibliográfica	Cada lectura literaria será obxecto de recensión seguindo as pautas dadas na aula
Lecturas	É a metodoloxía fundamental para iniciarse no estudo da literatura: haberá lecturas teóricas e lecturas de obras literarias.
Proba mixta	Trátase dunha proba escrita que recibirá unha nota decisiva. Poderá constar tanto de respostas longas e ben argumentadas, como de respostas breves e tipo test, así como de comentarios de textos teóricos ou creativos.
Prácticas a través de TIC	A investigación literaria debe moito ás TIC, imprescindibles para acopio de datos e relación de fenómenos. Realizaranse prácticas na aula net.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Recensión bibliográfica Esquemas Obradoiro Resumo	A atención personalizada levarase a cabo en función das necesidades do grupo de alumnos ou do estudante en particular, tanto na aula como a través do correo electrónico, o uso da plataforma moodle, ou o diálogo real en horas de atención ao estudante. É indispensable que os alumnos estean presentes ao longo do curso, aínda que só será obligatoria a asistencia nas leccións maxistrais.

Avaliación

Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Lecturas	seguimento e comprobación das lecturas realizadas polo alumno	15
Obradoiro	Eficacia e disposición no traballo na aula	10
Presentación oral	Habilidade comunicativa e dominio da lingua oral na exposición dunha análise do texto literario	15
Sesión maxistral	A asistencia á sesión maxistral de maneira interactiva será avaliada	10
Proba mixta	Esta proba escrita constituirá a parte decisiva da nota final.	50

Observacións avaliación

<p>Para superar a asignatura, a calificación mínima da proba mixta final será de 4 puntos sobre 10.</p> <p>Na primeira oportunidade de avaliación, será considerado NP o alumno que non se presente a esta proba mixta. Na segunda oportunidade de avaliación, en xullo, o alumno deberá realizar a proba mixta escrita que conterà unha parte teórica e outra práctica.</p>
--

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - (). . - García BARRIENTOS, José Luis (2001). Cómo se comenta una obra de teatro. Madrid. Síntesis - VILLANUEVA, Darío (1994). Curso de teoría de la literatura. Madrid. Taurus - GARRIDO GALLARDO, M. A. dir. (2009). El lenguaje literario. Vocabulario crítico. Madrid, Síntesis - CASAS, Arturo (coord.) (2005). Elementos de crítica literaria. Vigo. Xerais - GUILLÉN, Claudio, (2005). Entre lo uno y lo diverso. Introducción a la literatura comparada. Barcelona. Tusquets - VIÑAS PIQUER, David (2002). Historia de la crítica literaria. Barcelona. Ariel - LAPESA, Rafael (2004). Introducción a los estudios literarios. Madrid. Cátedra - CABO ASEGUINOLAZA, Fernando / RÁBADE VILLAR, María do Cebreiro (2006). Manual de Teoría de la Literatura. Madrid. Castalia - GARRIDO GALLARDO, Miguel Ángel (1988). Teoría de los géneros literarios. Madrid. Arco - VILARIÑO PICOS, Mª Teresa / ABUÍN GONZÁLEZ, (2006). Teoría del hipertexto. La Literatura en la era electrónica. Madrid. Arco
----------------------------	---

Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none">- (). .- VALLÉS CALATRAVA, José (dir.) (2003). Diccionario de teoría de la narrativa. Salobreña:Alhulia- PAVIS, Patrice (1980) (1983). Diccionario del teatro. Barcelona. Paidós- GARRIDO DOMÍNGUEZ, Antonio (1993). El texto narrativo. Madrid. Síntesis- LÓPEZ CASANOVA, Arcadio (1994). El texto poético. Teoría y metodología. Salamanca. Ediciones Colegio de España- GENETTE, Gérard (1972) (1989). Figuras III . Barcelona. Lumen- BOBES NAVES, M. C.et al. (). Historia de la teoría literaria. 2 vols.. Madrid. Gredos- BAJTIN, Mijail (1982). La estética de la creación verbal. México. Siglo XXI- PAZ GAGO, J. M. (1993). La Estilística. Madrid, Síntesis- PAZ GAGO, J. M. (1999). La recepción del poema. Pargmática del texto poético. Kassel, Reichenberger- PAZ GAGO, J- M. (2012). La revolución espectacular. El teatro de Valle-Inclán en la escena mundial. Madrid, Castalia- GARRIDO, Miguel Ángel (2000). Nueva introducción a la teoría de la literatura. Madrid. Síntesis- BOBES NAVES, Mª del Carmen (1997). Semiología de la obra dramática. Madrid. Arco- PAZ GAGO, J. M. (1995). Semiótica del Quijote. Teoría y práctica de la ficción narrativa. Amsterdam y Atlanta, Rodopi- FISCHER-LICHTE, Erika (1983) (1999). Semiótica del teatro. Madrid. Arco- SILVA, Vitor Manuel de Aguiar e (1966) (1975). Teoría de la Literatura. Madrid. Gredos- WELLEK, R. / WARREN, A. (1948) (1974). Teoría de la literatura. Madrid. Gredos- POZUELO YVANCOS, J.M. (1988). Teoría del lenguaje literario. Madrid. Cátedra- FOKKEMA, D.W. / IBSCH, E. (1988). Teorías de la literatura del siglo XX, 3ª edic.. Madrid. Gredos- CABO ASEGUINOLAZA, Fernando (ed.) (1999). Teorías sobre la lírica. Madrid. Arco
------------------------------------	---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Ir a clase

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías